

Appelhögen.

Stort more om Ö. Vimmerlövs kyrka ligger
en gammal ättchög av folket kallad ~~Appel-~~
högen, emedan en familj "backarystlingar"
där skall hava bott i förgangen tid. Huset
fadern i backarystlingarnes familj hette Apper
och hans hustru hette Spinna. Ett liket
syfte från högen ligger en gammal gård.
Gårdsfalket har stod ställe på god fot med
pystlingarne. De och då kom någon av pyst-
lingarne för att få värma sig i gårdsfalkets
stuga. "Pystlingarne" lär ingalunda ha varit
någon fattig familj men de brukade det odskat
hellre vija lara husgeråd saker från granngården
än själva skaffa sig dylika. På d. et. kommo

de som oftast för att få låna "ortöjen" d. v. s.
ugnskvast, ugnsvask och qvaste, redskap som an-
vändes vid brödbakning i stor bakugn. Tysklän-
gare erbjödo mera sällan gästjänster men agena
vars de ändå icke. I gården hade man en
gång till en bakning för litet mjöl. Husbonden
på gården körde då bort till högen, och stam-
nade på den. Appen kom ut och då mannen
framställde sin begäran att få låna en säck mjöl
blev denna begäran beredvilligt uppfylld ~~med~~ ^{med} däck
en beständ förvaran att gålla lika gott igen.
Sedan mannen åter litet mårde såd ville han
naturligtvis återläsa lånet. Han lade näcken
på en kärva och begav sig till Appenhögen. Denna
gången kom Appen ut för att taga emot

M. 9011:3.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

nyjölbräcken. Hon lade emellertid märke till
att bonden hade ruttit på nyjölbräcken medan
han körde den dit. Innan hon tog emot säcken
skyndade hon emellertid fram och luktade på
nyjölbräcken på den plats där bonden hade
sattit. Därefter packade hon bonden för att
han ville återgälda lånet, men förklarade
för övrigt att han kunde få behålla både
säcken och nyjålet. (Egentligen efter hörningen) Olaf Ryberg

Branbokittan.

Vid vägen mellan Ö. Möbblöf och byarne
sydväst därom låg fordom en stor sten. Hur
stor denna har varit kan ej nu berättas, ty den
är för flera år sedan förvandlad till matab-
ben, men den lämnade materiel till en
lång vägräcka på en gång. Folket berättar
emellertid om denna stenen att den på sin
tid utgjorde baplats för en egendomlig varelse
som kallades Kittan. Hon visade sig aldrig
annat än om nätterna och den var inga-
kundas glad som fick se henne. Särskilt
fruktad var hon av alla som nattetid måste
färdas förbi stenen med häst och vagn.
Det kunde då hända att man fick se en

M. 9011:5.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

skymt av Hitta då hon satt sig på stenen
för att gråna på folk som hon ville antasta.
Hur hon bar sig åt kan ingen förklara men
merendels blev vagnen tung så att hästarna
ej orkade dra den utan blevo "stadia" d. v. s.
istadiga. Det hjälpte då ej att slå på dem, men
om någon hade mod till övers att gå av
vagnen och taga den ena hästens "hostal" (betsel och
grinna) av hästen och därefter se genom "hostolen"
bort mot vagnen så kunde man få se att det
var Blansbokitta, som hade hängt sig bak i
vagnen. Vanligen drog sig Hitta tillbaka till sin
sten igen med det samma då. Men när gällde
det att kunna köra riktigt, ty den behövde inga-
lunda putkan användas. (Ejns häringon) Oluf Ryberg

Pälskräkittan.

Pälskräkittan lär merumera vara död. Troligen
har "dömmen" eller "gynen" (älskan, gungelken) slagit
ihjäl henne. Annars regera hon oöversigt i
många år. Då var många som blevo ofe-
dode och skrända av henne. Hon bodde
under en bro i Korndalen, en dalgång som
kallas landomvägen mellan Ö. Torvare och Glim-
mingehus. Mest var hon ute och ränder som
nätterna då hon alltid var klädd i en an-
strängig päls. Hon någon över bron nakte-
tid kunde det hända att hon rände sig
och skrände folk. Ofta hände det att hon
popprade öpp i bakken på skjutrar som
kommo fram där. De höllo hästarna på att

springa mig fördärvade i förkräckelse. Ja hon
var ryktigt förarglig att råka ut för, annars
"silbala" hon just ingen. — Torke~~ll~~ märk-
dare bodde näderut från byn så att alla
de ärenden han hade till byn märkte han helt
pam på att utstå vid dagen eftersom han
ju alltid märkte över "Pärakittans" bodad. Och det
hade han alltid en viss respekt för. En gång
hade det hänt honom att han kom dragande
med en mjölk^{bäcke} på en ~~stude~~. Det var tungt
att draga redan själva lasten, men väse blev
det när han just kommit över bron och skulle
spota uppför en backe på andra sidan dalen.
Kalkreget lyckte så förkräckligt över bråttorgen,
så han höll på att mista andan. Och inte för-

des han se mig tillbaka ens. Ty han vågade sakt-
inte se Fälskittan och nog var det hon som
hade passat på att driva med honom alltid.

Det lättnade emellertid nå snart Kitta kognade
av landet, men det gjorde hon naturligtvis inte

förrän han kommit över backens brön, där

kyrkan syntes. Det kändes tydligt i repet, när

hon kognade av, ty då gick det med ens nå

lätt så han trillade på näsan och då hade

hon till på köpet gett kälken en puff så den

läppte fram på benen på Torkel där han låg i

mäslarket. Nog hade Torkel trott på Fälskittan

alltid men nu hade han då riktigt fått erfara

hur led hon kunde vara. — En vinter

hade jallit mycket snö och byamännen voro

M. 9011:9.

LUND UNIVERSITY
ELECTRONIC JOURNAL

ute för att skatta väg. Men Torkel var med,

fast han dugde just inte mycket till. Man

överenskom om att "sala till bier." Torkel hade

inga pengar men erbjöd sig braka i väg efter

flakorna om han fick en dyck mid.

Torkel skaffade en korg och brackade iväg. Då

återvägen såg gubborna på långt håll att

Torkel tillade onkull vid Rindalen. När han

kom fram visade det sig att han slagit vinder

hå flakor. Gubbarne skrattade åt honom för

att han inte vågade stod på benen även om

det var lite glatt att gå, men Torkel var arg

— naturligtvis på Rindakitten —. Han hade ju

tydligt känt hur hon hade "dullat" honom i

ryggen så han stög onkull. Torkel fick ingen bier.

(efter hängen. Olaf Ryberg)